

Publicatielijst Ruud Koole

(tot en met 2018 - meest recente bovenaan)

2018 boeken/bundels/special issues

a. *Lage drempels, hoge dijken. Democratie en rechtsstaat in balans*. Eindrapport van de Staatscommissie Parlementair Stelsel. Amsterdam, Boom, 384 pp. [als lid Staatscommissie]

artikelen/hoofdstukken

b. 'Gouvernementalisering. De veranderende verhouding tussen regering en parlement in Nederland', in: *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht*, jrg. 9, oktober, pp. 317- 341.

c. 'De partijorganisatie in "de eeuw van de massa"', in: Rudy Andeweg en Monique Leijenaar (red.), *Alle stemmen tellen! Een eeuw algemeen kiesrecht*. Amsterdam, Amsterdam University Press, pp. 93-115.

d. 'Tussen vrees en hoop: de schitterende toekomst van de sociaal-democratie', in: *Socialisme & Democratie*, 75 (1), pp. 16-28.

e. 'Rudy B. Andeweg en de studie van gedrag binnen politieke instituties'. Inleiding in: Rudy B. Andeweg, *Werk in uitvoering. Beschouwingen over het functioneren van de democratie*. Houten, Het Spectrum, 2018, pp. 9-20 [met Joop van Holsteyn en Galen Irwin].

f. 'Meebewegende stabiliteit. Organisatie en aanhang van der SGP', in: Hans Vollaard en Gerrit Voerman (red.), *Mannen van Gods Woord. De Staatkundig Gereformeerde Partij 1918-2018*. Hilversum, Verloren, pp. 119-148.

g. 'Evaluatierapport Wfpp: nuttige heroverweging die vragen oproept', ejournal *De Hofvijver*, Jaargang 8, nummer 83, 26 februari.

columns

h. 'De "vrije kwestie" en het dualisme', in : *Staatscourant* 27 februari, p. 6.

i. 'Parlementaire democratie of tafel-democratie?', in : *Staatscourant* 29 mei, p. 6.

j. 'Rutte en Ostrogorski', in : *Staatscourant* 18 september, p. 6.

k. 'Het handhaven van wetten : altijd voluit?', in : *Staatscourant* 4 december, p. 6.

l. 'Etnische ontzuiling', in: *Socialisme & Democratie* 75 (2), p. 4.

m. 'De Deco, de Eerste Kamer en het regeerakkoord', in: *Socialisme & Democratie* 75 (6), p. 4.

2017 artikelen/hoofdstukken

a. 'De politieke partij als inhoudelijk baken', in: *Christen Democratische Verkenningen* 2017(1), pp. 38-46.

b. 'Gezelligheid is goed, vertrouwen is beter. Naar aanleiding van het rapport-Depla dat geen rapport mocht heten', in: *Socialisme & Democratie* 74(2), pp. 11-14.

c. 'Party rules, party resources and the politics of parliamentary democracies: How parties organize in the 21st century', in: *Party Politics*, 22(6), pp. 661-678 [met Thomas Poguntke et al.]

d. 'From May's law to May's legacy: On the opinion structure within political parties', in: *Party Politics* 23(5), pp.471-486 [met Joop van Holsteyn en Josje den Ridder].

e. 'Minderheidsregering is in belang van democratie' in: *de Volkskrant*, 31 mei.

f. 'Dutch Elections: a Halt to Wilders, not to Populism', in: ejournal *Georgetown Journal of International Affairs*, August 14.

- g. 'Macron's beweging: Meer dan strovuur?', in: ejournal *De Hofvijver*, jaargang 7, nummer 75.
- h. 'Partijpolitieke benoemingen in Nederland. Het spookbeeld van een Nomenklatoera', in: *Tijdschrift voor Constitutioneel Recht*, jrg. 8, oktober, pp. 329-335.
- i. Boekbespreking van 'Klaartje Peters, Een doodgewoon kabinet. Acht jaar Paars 1994-2002', in: *BMGN – Low Countries Historical Review*, p. 132.

columns

- i. 'Formeren met het oog op de volgende verkiezingen', *Staatscourant* 28 februari, p. 6.
- j. 'Lijstencombinatie sluit aan bij kiezersvoorkeuren', *Staatscourant* 23 mei, p. 6.
- k. 'Prinsjesdag in demissionaire tijden', in: *Staatscourant* 19 september, p. 6.
- l. '1917 en de politieke partijen', in: *Staatscourant* 5 december, p. 6.

2016 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'Party rules, party resources and the politics of parliamentary democracies: How parties organize in the 21st century', in: *Party Politics*, 22 (6), pp. 661-678 (met Thomas Poguntke et al.)
- b. 'Toekomst voor de sociaal-democratie', in: *Socialisme & Democratie* 73 (1), pp. 58-61.
- c. 'De versobering van de Nederlandse verzorgingsstaat', in: *Ons Erfdeel*, 59, pp. 32-41.
- d. 'Clinton, Sanders en de interne partijdemocratie', in: *Socialisme & Democratie*, 73 (4), pp. 5-11.
- e. "'Gedruisch en gekijf'; over verdeeldheid en eensgezindheid onder leden van de PvdA', in: Frans Becker en Gerrit Voerman (red.), *Zeventig jaar Partij van de Arbeid*, Amsterdam: Boom, pp. 73-97 (met Joop van Holsteyn en Josje den Ridder).
- f. 'Lessen voor de ledendemocratie uit de lijsttrekkersverkiezing', in: *Socialisme & Democratie*, 73 (6), pp. 5-20.
- g. 'The Rebuilding of the Dutch Welfare State', in: *The Low Countries. Arts and Society in Flanders and the Netherlands* 24, pp. 242-249 [bewerking van 2016-c)
- h. 'Hans Daalder en de Nederlandse politicologie', website *Stukroodvlees*, 14 april 2016 (<http://stukroodvlees.nl/hans-daalder-en-nederlandse-politicologie/>)
- i. besprekingsartikel over: Remieg Aerts et al. (red.), *In dit Huis. Twee eeuwen Tweede Kamer* (Boom; Amsterdam, 2015) 520 pp, in: *Tijdschrift voor Geschiedenis*, 2016, Jrg. 129, No. 4, pp. 662-663.
- j. 'Het referendum en de representatieve democratie', in: *Nestor, Kwartaalblad van de Vereniging oud-parlementariërs*, jrg. 24, nr. (88), pp. 10-16.
- k. 'Het pijnlijke proces van de selectie van kandidaten', in: ejournal *De Hofvijver*, jaargang 6, nummer 69, 28 november.

columns

- k. 'Pacta sunt servanda?', in: *Staatscourant* 1 maart, p. 6.
- l. 'Partij en geld', in: *Staatscourant* 17 mei, p. 6.
- m. 'Campagnedonaties en de wet', in: *Staatscourant* 13 september, p. 6.
- n. 'Zetelbehoud, geen zetelroof', in: *Staatscourant* 6 december, p. 6.

2015 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'De nationale schaduw over lokale verkiezingen', in: A. Paardekooper et al. (red.) *Meer mensen naar de stembus. Hoe de overheid de opkomst van verkiezingen kan verhogen*. Stichting Politieke Academie, pp 45-69.
- b. 'Griekenland, Europa en de legitimatie van de politiek', in: *Socialisme & Democratie* 72(2): 18-28.
- c. 'Party membership in the Netherlands', in: E. van Haute en A. Gauja (red.), *Party Members and Activists*. Routledge Research on Social and Political Elites Abingdon: Routledge, pp. 134-150. [met Josje den Ridder en Joop van Holsteyn]
- d. 'Greece, European democracy and the legitimacy of politics', website *Social Europe* (<https://www.socialeurope.eu/greece-europe-legitimacy-politics>) [bewerking van 2015-b]
- e. 'La France est en guerre. De oorlogstoespraak van François Hollande', in: *Socialisme & Democratie* 72(6), pp. 5-9.
- f. 'Openbaarheid partijfinanciën nog in kinderschoenen', e-journal *De Hofvijver*, jaargang 5, nummer 53, 1 juni.
- g. Bespreking van: Willem Witteveen, De wet als kunstwerk: Een andere filosofie van het recht (2014), in: *Nestor*, Kwartaalblad van de Vereniging van oud-parlementariërs, 23e jrg, nr. 83, pp. 27-30.

columns

- 'Belastingen en uitgeven', in: *Socialisme & Democratie*, 72 (4), p. 4.
- 'Griekse tragedie', in: *Staatscourant* 24 februari, p. 6.
- 'Britse lessen', in: *Staatscourant* 19 mei, p. 6
- 'Democratie en rechtsstaat', in: *Staatscourant* 15 september, p. 6
- 'Onze waarden', in: *Staatscourant* 1 december, p. 6.

2014 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'Man van het woord. Willem Witteveen' in: Carla van Baalen et al. (red), *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2014: Het geld regeert*. Amsterdam, Boom, pp. 167-170.
- b. 'Twee diepterecords', in: *Socialisme & Democratie* 71(3), pp. 5-9.
- c. 'Burgemeester en politieke partij', in: E.R. Muller en J. de Vries J. (red.), *Burgemeester. Positie, rol en functioneren van de burgemeester*. Deventer, Kluwer, pp. 145-160.
- d. 'Dilemmas of regulating political finance, with special reference to the Dutch case', in: Ingrid van Biezen en Hans-Martien ten Napel (red.), *Regulating political parties. European democracies in comparative perspective*. Leiden, Leiden University Press, pp. 45-69.
- e. 'Politiek handelen is ook retorisch handelen', in: *Socialisme & Democratie* 71(5), pp. 66-69.
- f. 'The impact of European integration on within-party organizational dynamics: More or less consensus politics?', in: Hans Vollaard, Jan Beyers en Patrick Dumont (red.) *European Integration and Consensus Politics in the Low Countries*. Londen/New York: Routledge. 69-91 [met Bernard Rihoux en Astrid Spreitzer]

Columns

- 'De slinkende oppositie', in: *Socialisme & Democratie*, 71(6), pp. 3-4.
- 'De Privacy Kwestie', in: *Staatscourant* 30 september, p. 6.
- 'Vitale machtenscheiding', in: *Staatscourant* 7 november, p. 6.
- 'Parlementaire diplomatie', in: *Staatscourant* 2 december, p. 6

2013 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Ideoloog en politicoloog: Jos de Beus en de sociaal-democratie', in: *Res Publica* 55(2), pp. 250-253.
- b. 'Zoeken naar samenhang in het binnenlands bestuur', in: *Socialisme & Democratie* 70(4), pp. 91-97.

2012 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Die Zukunft gehört den Mitgliederparteien', in: *Indes. Zeitschrift für Politik und Gesellschaft* I: 65-69.
- b. 'Naar balkanisering en een populistisch-publicitair complex?', in: Kees Brants (red.), *Journalistiek en politiek in onzekere tijden*. Den Haag: Boom/Lemma, pp. 93-111.
- c. 'Party members as part-time marketers: using relationship marketing to demonstrate the importance of rank-and-file party members in election campaigns', in: J. Lees-Marshment (red.) *Routledge Handbook of Political Marketing*. Abingdon, Routledge, pp. 151-163. [met Peter van Aelst en Joop van Holsteyn].
- d. 'Drie generaties Donner en de transparantie van politieke financiën', in: Peter Bootsma, Bert van den Braak en Luc Verhey (red.), *Kringen in de Hofvijver. Liber amicorum voor Joop van den Berg*. Maastricht, pp. 165-168.
- e. 'Feitenloze politiek in het wetgevingsproces?', in: *RegelMaat : Kwartaalblad voor Wetgevingsvraagstukken*, 27(5), pp. 291-308.
- f. 'Wetgeving tussen ratio en emotie', in: W.M. Weeber (red.) *De spanningsrelatie tussen feiten, wetenschap en wetgeving*. Nijmegen, pp. 119-144. [bewerking van 2012-e]
- g. 'Informatie regering-parlement'. Bespreking van 'Hoe vertellen we het de Kamer? Een empirisch onderzoek naar de informatierelatie tussen regering en parlement', *Openbaar Bestuur* 22 (1), pp. 29-30.

2011 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Politieke partijen: de druk op hun intermediaire rol', in: Rudy Andeweg en Jacques Thomassen (red.) *Democratie doorgelicht. Het functioneren van de Nederlandse democratie*. Leiden, Leiden University Press, pp. 161-164.
- b. 'De representativiteit van partijleden in Nederland', in: Rudy Andeweg en Jacques Thomassen (red.), *Democratie doorgelicht: Het functioneren van de Nederlandse democratie*. Leiden, Leiden University Press, pp. 165-184. [met Josje den Ridder en Joop van Holsteyn]
- c. 'Partijfinanciën in Nederland: ontwikkelingen en regelgeving', in: Rudy Andeweg en Jacques Thomassen (red.), *Democratie doorgelicht. Het functioneren van de Nederlandse democratie doorgelicht*. Leiden, Leiden University Press, pp. 221-237.
- d. 'Gepassioneerde redelijkheid: Ratio en emotie in de Nederlandse politiek', in: C van Maris, J. Molenaar en K van Ommen (red.), *Ratio & emotie; Verwoord en verbeeld*. Leiden, Leiden University Press, pp. 77-91.
- e. 'Religie of regio? Over de bloedgroepen van het CDA', in: Gerrit Voerman (red.), *De conjunctuur van de macht: Het Christen Democratisch Appèl 1980-2010*. Amsterdam, Boom, pp. 131-153. [met Joop van Holsteyn]
- f. 'Lente en de angst voor de kiezer', *Debat* 24(2): 28.
- g. 'Partijvoorzitter tussen actie en regeringsverantwoordelijkheid. Ien van den Heuvel (1927-2010)', in: Carla van Baalen et al. (red.), *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2011*. Amsterdam, Boom, pp. 133-137.
- h. 'Peter Mair and the Political Data Yearbook', *European Journal of Political Research* 50(7-8), pp 867-868. [met Ingrid van Biezen en Richard Katz]

columns

- i. 'Fact free politics', in: *B en M: tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, nr 2, pp 116-120.

2010 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Fuseren is vooruitzien: Over de partijleden van ChristenUnie, CDA en SGP', in: Joop Hippe en Gerrit Voerman (red.), *Van de marge naar de macht: De ChristenUnie 2000-2010*. Amsterdam: Boom. 197-216 [met Joop van Holsteyn]
- b. 'Premier is zwaar beschadigd geraakt', in: *NRC/Handelsblad*, 13 januari.
- c. 'Na de technische Bos, nu de vaderlijke Cohen', in: *NRC/Handelsblad*, 15 maart.
- d. 'Rotterdam is gebaat bij een grote partij in de oppositie', in: *NRC/Handelsblad*, 10 april.
- e. 'Partijen in spagaat? Eensgezindheid en meningsverschillen onder leden van Nederlandse politieke partijen', in: *Res Publica* 52(1), pp. 199-227 [met Josje den Ridder en Joop van Holsteyn].
- f. 'Populisme en politieke legitimiteit', in: *Jaarboek Vereniging van Griffiers 2010*. Den Haag, Sdu Uitgevers, pp. 44-54.
- g. 'CDA en PvdA: een repeterende breuk?', in: *Christen Democratische Verkenningen*, lente 2010, pp. 12-13.
- h. 'Zicht op leden van de SGP', in: *Zicht* 36(3), pp. 53-59. [met Joop van Holsteyn]
- i. *Tussentijdse Evaluatie Institute for Management Research*. Rapport. Nijmegen: Radboud Universiteit [met G.J.J. Linden, T. Elfring en J.P.M. Groenewegen]
- j. 'Links front tegenover zwak gedoogkabinet?', in: *de Volkskrant*, 26 november
- k. 'Fragiele toekomst van CDA en VVD als volkspartijen', in: *Trouw*, 1 december

2009 boeken/bundels/special issues

- a. *Mensenwerk; herinneringen van een partijvoorzitter, 2001-2007*. Amsterdam, Bert Bakker, 413 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Le culte de l'incompétence. Antipolitiek, populisme en de kritiek op het Nederlandse parlementaire stelsel', in: Carla van Baalen et al. (red.), *In tijden van crisis. Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2009*. Amsterdam, Boom, pp. 47-57.
- c. 'De populisme-paradox', in: *Socialisme & Democratie* 66(9), pp. 33-39.
- d. *Evaluation report on Lithuania on transparency of party funding*. Strasbourg: Greco, Council of Europe. [met A. Vilks en C. Spechbacher]
- e. 'Niet schaatsen op dun ijs - de Partij van de Arbeid en de JSF-discussie in 2002', in: *Socialisme & Democratie*, 66(10), pp.56-60.
- f. Holsteyn J.J.M. van & Koole R.A. (2009), 'Onderzoek Universiteit Leiden: Groot deel leden actief', *HandSchrift, Partijblad van de Christenunie* 20(5): 26-27 [met Joop van Holsteyn]

2008 artikelen/hoofdstukken

- a. 'De bevrijde Marx en het wereldsysteem', in: *Internationale Spectator*, mei, 2008, pp. 313-314.
- b. Nieuwe regels voor politieke financiën', in: *Socialisme & Democratie*, 2008, 7/8, pp. 46-59.
- c. 'De Rode Draad', in: *Rood*, oktober 2008, pp. 18-19.

d. 'Modellen van partijfinanciering', in: Chandra van Binnendijk (red.), *Financiering van politieke partijen: noodzaak of niet?*, Paramaribo, Democracy Unit, Cahier nr. 9, 2008, pp. 31-52

2007 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Leider coalitiepartij kan in Kamer blijven', in: *Reformatorisch Dagblad*, 26 januari, 2007.
- b. 'Nederlandse politieke partijen, rekrutering en de privacy van politici', in: Hans Renders en Gerrit Voerman (red.), *Privé in de politieke biografie*, Amsterdam, 2007, pp. 24-39.
- c. 'De noodzaak van tegenwicht' in: *Socialisme & Democratie*, 2007, no 7-8, bijlage, pp. 47-50.
- d. 'Meerpartijendemocratie is méér dan een pleonasme', in: *Met meerderheid van stemmen*, feestbundel NIMD, Den Haag, 2007, pp. 42-48.
- f. 'Now Dutch politicians must wrestle with the next referendum' in: *Europe's World*, 15 oktober 2007.

2006 artikelen/hoofdstukken/oratie

- a. 'Laat antipartijsentiment varen', in: *Reformatorisch Dagblad*, 20 april 2006.
- b. " Politici zijn te populistisch' in: *NRC/Handelsblad*, 8 december 2006.
- c. *Politiek en tegenpolitiek in de Nederlandse democratie. Politici, journalisten en wetenschappers in de ban van het populisme*, oratie Universiteit Leiden, 26 pp.
- d. 'Lijsttrekkersverkiezingen in Nederlandse politieke partijen', in: *Beleid & Maatschappij*, 2006, no. 4, pp. 252-265.

2005 artikelen/hoofdstukken

- a. 'Geen andere maar doordachte overheid nodig', in: *Proeflokaal*, maart 2005, pp. 21-26.
- b. 'Europa is geen monster', in *Socialisme & Democratie*, no. 7-8, zomer 2005, pp.14-17.
- c. 'GroenLinks kiest wat te snel voor individu', in *de Volkskrant*, 7 november 2005.
- d. 'Euroscepsis en de sociaal-democratie in Nederland', in: Hans Vollaard en Bartho Boer (red.), *Euroscepsis in Nederland*, Utrecht, 2005, pp. 109-128 (met Lianne Raap).
- e. Tromps ongelijk' in: *Socialisme en Democratie*, no. 11, november 2005, pp. 4-5.

2004 artikelen/hoofdstukken

- a. 'The Funding of Political Parties in the Anglo-Saxon Orbit', in: *IDEA Handbook on Funding of Political Parties and Election Campaigns*, Stockholm, Idea, 2004, Ch. 3, pp 33-52 (met Karl-Heinz Nassmacher; vertaling en enigszins bewerkte versie van 2003-d).
- b. 'Party Funding in Continental Western Europe' *IDEA Handbook on Funding of Political Parties and Election Campaigns*, Stockholm, Idea, 2004, Ch. 7, pp 117-137 (met Karl-Heinz Nassmacher; vertaling en enigszins bewerkte versie van 2003-e).
- c. 'De ideologie van de sociaal-democratie', in: *Socialisme & Democratie*, nos. 7/8, 2004.
- d. 'Ledenraadpleging wel democratisch' in: *Trouw*, 21 oktober 2004
- e. 19. 'Critici PvdA worden al bediend', in *de Volkskrant*, 23 december 2004.
- f. 'Tegen doorgeschoten denken', in : *Socialisme & Democratie*, 2004, no. 12, pp. 50-52.

2003 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'De urgentie van partijvernieuwing', in : *Het vierentwintigste jaarboek voor het democratisch socialisme*, Amsterdam, 2003, pp. 198-223.
- b. 'Een onoverbrugbare kloof tussen CDA en PvdA?', in *de Volkskrant*, 15 april 2003
- c. 'De PvdA en de opkomst van het populisme in Nederland', in: *Socialisme & Democratie*, nos 5/6, 2003, pp. 30-35 (ook verschenen in *Europees Radicaal Rechts en de sociaal-democratie*, speciale uitgave Nederlandse delegatie van de Sociaal-democratische fractie in het Europees Parlement, 2003)
- d. 'Países de la órbita aglosajona', in: Manual Carrillo et al. (eds), *Dinero y contienda politico-electoral*, Mexico, Instituto Federal Electoral, 2003, pp. 204-245 (met Karl-Heinz Nassmacher).
- e. 'Europa continental', in: Manual Carrillo et al. (eds), *Dinero y contienda politico-electoral*, Mexico, Instituto Federal Electoral, 2003, pp. 162-203 (met Karl-Heinz Nassmacher)

2002 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) 'Bezige burgers', themanummer *B&M, tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, jrg. 29, 2002, no. 2 (met Joop van Holsteyn and Philip van Praag)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Marginaal of midden in de samenleving? Leden van CDA, D66, PvdA en VVD en hun activiteiten in de samenleving', in: *B&M, tijdschrift voor beleid, politiek en maatschappij*, jrg. 29, 2002, no. 2, pp. 67-80 (met Joop van Holsteyn and Jos Elpink)
- c. 'The Consociational Democracy Model and the Netherlands: Ambivalent Allies?', in: *Acta Politica*, vol 37, Spring/Summer, 2002, pp. 23-43 (met Hans Daalder)
- d. 'De verkiezingen van 2002: een korte terugblik', in: *Beleid & Maatschappij*, jrg. 29, no. 3, pp. 156-159
- e. 'Les partis libéraux aux Pays-bas', in: Pascal Delwit (ed.), *Libéralismes et parties libéraux en Europe*, Bruxelles, 2002, pp. 227-245.

2001 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 2001*, special issue of the European Journal of Political Research, Vol. 34, nos. 3-4, December 2001, blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De toekomst van democratische ledenpartijen', in: F. Becker en R. Cuperus (red.), *Politieke Partijen op Drift*, speciaal nummer van *Socialisme & Democratie*, jrg. 57/58, 2000/1, pp. 588-599.
- c. 'Pays-Bas', in: Pascal Perrineau en Dominique Reynié, *Dictionnaire du vote*, Paris, PUF, 2001, pp. 727-730. (met Marc Swyngedouw)
- d. 'Political Finance in the United States', in: K.-H. Nassmacher, *Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance*. Baden-Baden, Nomos Verlag, 2001, pp. 34-52. (met Karl-Heinz Nassmacher)
- e. 'Political Finance in Western Europe: Britain and France', in: K.-H. Nassmacher (red.), *Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance*. Baden-Baden, Nomos Verlag, 2001, pp. 73-91
- f. 'Political Finance in the North of Europe', in: K.-H. Nassmacher (red.), *Foundations for Democracy: Approaches to Comparative Political Finance*. Baden-Baden, Nomos Verlag, 2001, pp. 112-130. (met Gullan Gidlund)
- g. 'Tussen lijdelijkheid en contestatie: politieke participatie in de twintigste eeuw', in: Corrie van Eijl, Lex Heerma van Voss en Piet de Rooij (red.), *Sociaal Nederland: contouren van de twintigste eeuw*, Amsterdam, Aksant, 2001, pp. 151-170.

- h. 'Mitglieder wahren das Profil', in: Mathias Machnig und Hans-Peter Bartels (red.), *Der rasende Tanker: Analysen und Konzepte zur Modernisierung der sozialdemokratischen Organisation*, Göttingen, Steidl, 2001, pp. 185-196.
- i. 'De binnenkant van het buitenland', in: *Socialisme & Democratie*, 10, 2001, pp. 456-459.
- j. 'Een progressief antwoord', *Trouw*, 8 december 2001.
- k. 'Political data in 2001', in: *European Journal of Political Research*, vol. 41, pp. 885-896. (met Richard S. Katz)

2000 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, 303 blz. (met Knut Heidar)
- b. (red.) *Comparative Analysis of Party Funding in Established Democracies*, report to the International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA), Stockholm, October 2000, 102 blz. (met Karl-Heinz Nassmacher, Oldenburg).
- c. (red.) *Political Data Yearbook 2000*, special issue of the European Journal of Political Research, Vol. 34, nos. 3-4, December 2000, blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- d. 'Introduction: representative democracy and parliamentary party groups', in: Knut Heidar en Ruud Koole (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, pp. 1-3.
- e. 'Approaches to the study of parliamentary party groups', in: Knut Heidar en Ruud Koole (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, pp. 4-22.
- f. 'Parliamentary party groups compared', in: Knut Heidar en Ruud Koole (red.) *Parliamentary Party Groups in European Democracies: political parties behind closed doors*. London, Routledge, 2000, pp. 248-270.
- g. 'Partijfinanciering volgens de wet', in: *Vrij Nederland*, 29 januari 2000, p. 14.
- h. 'Wie zijn eigenlijk de leden van de PvdA? Een onderzoek' in: *Socialisme en Democratie*, 57/2, 2000a, pp. 99-104. (met Joop van Holsteyn).
- i. 'Generaties Christen-democraten. Enkele bevindingen van een onderzoek onder CDA-leden', in: *Christen Democratisch Verkenningen*, maandblad van het wetenschappelijk instituut voor het CDA, februari 2000, pp. 10-21 (met Joop van Holsteyn).
- j. 'Georganiseerd liberalisme. Enkele bevindingen van een onderzoek onder VVD-leden', in: *Liberaal Reveil*, 41^e jaargang, februari 2000, pp. 8-18. (met Joop van Holsteyn).
- k. 'Democraten in beeld. Enkele bevindingen van een onderzoek onder leden van D66', in: *Idee*, tijdschrift van het wetenschappelijk bureau van D66, 21^e jaargang, nummer 1, maart 2000, pp. 26-29. (met Joop van Holsteyn).
- l. 'Thom de Graaf loopt ver voor de muziek uit', *Algemeen Dagblad*, 24 maart 2000 (met Joop van Holsteyn).
- m. *Rekrutering en Representatie in een Representatief Bestel: bevindingen van een empirisch onderzoek onder leden en kiezers van CDA, D66, PvdA en VVD*. Rapport in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 1 mei 2000 (met Joop van Holsteyn en Jos Elkink).
- n. 'Partijleden in perspectief: kiezers en leden vergeleken', in: *Jaarboek 1999 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 2000, pp. 93-124 (met Joop van Holsteyn).
- o. 'Subsidiëring politieke partijen door overheid en bedrijfsleven', advies aan en op verzoek van het Dagelijks Bestuur van de Partij van de Arbeid, juni 2000.
- p. 'Te weinig stelselmatige tegenkanting', in: *CDA-Magazine*, 30 augustus 2000.

- q. 'Fukuyama's Paradise: Liberal Parties in the Netherlands', in: Lieven de Winter (ed.), *Liberalism and Liberal Parties in the European Union*, Barcelona, ICPS, 2000, pp. 116-139.
- r. 'Political Data in 1999', in: Richard S. Katz and Ruud A. Koole (red.) *Political Data Yearbook*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 36, nos. 3-4, December 2000 p. ... (met Richard S. Katz)

1999 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1999*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 35, nos. 3-4, December 1999, pp. 307-547. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De markt van kloof en draagvlak', in: Agnes Gomis (red.), *Interactief beleid: nieuwe impulsen voor communicatie*. Alphen aan den Rijn, 1999, pp. 67-72.
- c. 'Premier Kok heeft heel wat uit te leggen', in: *de Volkskrant*, 14 april 1999.
- d. 'Politieke partijen', in: H. Daalder et al. (red.), *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, hfst A1100, pp. 1- 95 (geheel herziene versie van 1987- e)
- e. 'Dualisme en oppositie in een liberale democratie', in: S.W. Couwenberg (red.), *De strijd gaat voort! Liberalisme als heersende ideologie en bron van een nieuwe strijd*, Baarn, Agora, 1999, pp. 93-108.
- f. 'Eerste Kamer moet bij de formatie betrokken worden', in: *Het Parool*, 21 mei 1999.
- g. 'Zweepslag van de partijdemocratie', in: *de Volkskrant*, 5 juni 1999.
- h. 'Partijtop moet terug in z'n hok', in: *Trouw*, 8 juni 1998.
- i. 'Politieke participatie via politieke partijen', in: *Openbaar bestuur. Tijdschrift voor Bestuur, Beleid & Management*, 1999, nos 6/7 (juni/juli), pp.13-17.
- j. 'Politiek dualisme als probleem', in: F. Bolkestein, *Weg met de romantiek of: wat is eigenlijk het probleem?*, co-referaat bij Thorbeckelezing 1998, Leiden, 1999, pp. 19-25.
- k. 'Toename van politieke benoemingen topambtenaren ligt niet voor de hand', in: *Staatscourant*, 31 augustus 1999.
- l. 'Die Antwort der niederländischen Parteien auf die wahlpolitischen Herausforderungen', in : Peter Mair, Wolfgang C. Müller und Fritz Plasser (Hg.), *Parteien auf komplexen Wählermärkten: Reaktionsstrategien politischer Parteien in Westeuropa*. Wien, Signum Verlag, pp. 315-351.
- m. 'Afhankelijkheid in de waagschaal: sponsoring van politieke partijen door bedrijven is legaal, maar ongewenst', in: *Reformatorisch Dagblad*, 4 december 1999.
- n. 'Political Data in 1998', in: Richard S. Katz and Ruud A. Koole (red.) *Political Data Yearbook*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 35, nos. 3-4, December 1999, pp. 307-315. (met Richard S. Katz)

1998 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1998*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 34, nos. 3-4, December 1998, 226 blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Pays Bas', in: Guy Hermet, Julian Thomas Hottinger en Daniel-Louis Seiler, *Les partis politiques en Europe de l'ouest*, Paris, 1998, pp. 355-376.
- c. 'Verplichte stembusgang strijdt met burgerzin', in: *Reformatorisch Dagblad*, 11 maart 1998.
- d. 'Spannende verkiezingen, boeiende formatie, weinig democratie', in: *Bestuurskundige Berichten*, april 1998, pp. 7-9.
- e. 'Verfall oder Veränderung der repräsentativen Demokratie? Über das Unbehagen in der Politik', in: *Dokumentation für die dritte Deutsch-Niederländische Konferenz "Die Kluft*

zwischen Bürger und Politik: Unvermeidlich oder unakzeptabel?, Delft, 1998, pp. 18-27. (bewerking en vertaling van 1996-k).

- f. 'De tweede grote wending: een Europese scheidslijn in Nederland?', in: M. Bovens, H. Pellikaan en M. Trappenburg (red.), *Nieuwe tegenstellingen in de Nederlandse politiek*, Amsterdam, 1998, pp. 58-81.
- g. 'Partijen krijgen geen overheidssteun voor verkiezingscampagnes', in: *Staatscourant*, 1 mei 1998, pp. 4-5.
- h. 'En natuurlijk heeft de winnaar gewonnen', in: *Trouw*, 7 mei 1998 (met Joop van Holsteyn). Aangevuld met 'Weer wint de winnaar', *Trouw*, 22 mei 1998 (met Joop van Holsteyn).
- i. 'Pragmatische marathonloper Wim Kok', in: *Staatscourant*, 27 juli 1998, p. 3.
- j. 'Sociaal-democratie kaapt christen-democratische ideeën', in: *Trouw*, 2 oktober 1998.
- k. 'Political Data in 1997', in: Ruud Koole and Dick Katz (eds.), *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, vol. 34, nos. 3-4, December 1998, pp. 329-338. (met Richard S. Katz).

1997 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1997*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1997, 240 blz. (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Ledenpartijen of staatspartijen', in: *Jaarboek 1996 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1997, pp. 156-182.
- c. 'Een wenselijk debat over een onwenselijke combinatie', in: *Socialisme & Democratie*, 1997, no. 1, pp. 27-32.
- d. 'Marxisme en de Nederlandse sociaal-democratie', in: *De nieuwste tijd*, aflevering 7, december 1996 (verschenen in 1997), pp. 21-28.
- e. 'Alleen als regeringspartij kan CDA overleven', in: *de Volkskrant*, 29 maart 1997.
- f. 'Alleen als regeringspartij wint CDA kiezers terug', in: *Trouw*, 15 april 1997.
- g. 'The Societal Position of Christian Democracy in the Netherlands', in: Emiel Lamberts (red), *Christian Democracy in the European Union 1945/1995*, Leuven, Leuven University Press, 1997, pp. 137-153.
- h. 'Meer polarisatie tussen partijen is broodnodig', in: *NRC/Handelsblad*, 20 september 1997
- i. 'Macchiavelli, Melkert, verkiezingsprogramma's en de democratie', in: *Trouw*, 25 oktober 1997.
- j. boekbespreking van R.J.J. Stevens, L.J. Giebels en P.F. Maas, *De formatiedagboeken van Beel 1945-1973: handboek voor formateurs*, Den Haag, 1994, in: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de Geschiedenis der Nederlanden*, voorjaar 1997.
- k. 'Political Data in 1996', in: Ruud Koole and Dick Katz (eds.), *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1997 (met Richard S. Katz).

1996 boeken/bundels/special issues

- a. *Politieke Partijen in Nederland: Ontstaan en Ontwikkeling van Partijen en Partijstelsel*, Utrecht, Het Spectrum, 400 pp.
- b. (red.) *Political Data Yearbook 1996*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1996 (met Richard S. Katz)

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Het diffuse karakter van de partijtheorie', in: *Jaarboek 1995 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1996, pp. 232-246.

- d. 'Verkiezingscircus verdient geen subsidie', in: *de Volkskrant*, 2 maart 1996.
- e. 'Verdeelde sociaal-democratie als ideaal', in: *Socialisme & Democratie*, no. 3, 1996, pp. 183-187 (boekbespreking).
- f. 'Het stiefkind van de politieke filosofie', in: *Filosofie & Praktijk*, zomer 1996, pp. 104-109 (boekbespreking).
- g. 'De Overheid en de partij van de toekomst', in: N.P.G.W.M. Kramer et al. (red.), *Politieke marketing: winst of verlies?* Den Haag, SDU, 1996, pp. 151-158.
- h. 'Het belang van beginselpartijen. De plaats van beginselprogramma's in Nederlandse partijen', in: Frans Becker, Wim van Hennekeler, Bart Tromp and Marjet van Zuylen (red.), *Inzake Beginselen. Het Zeventiende Jaarboek voor het democratisch socialisme*. Amsterdam, Arbeiderspers/WBS, pp. 150-176.
- i. 'Sociaal-democratie kan niet zonder veren', in: *Trouw*, 25 September 1996, p. 11.
- j. 'Cadre, Catch-all or Cartel? A Comment on the Notion of the Cartel Party', in: *Party Politics*, Vol. 2, 1996, no. 4, pp. 525-534.
- k. 'Aantasting of aanpassing van de parlementaire democratie: over onbehagen in de politiek', in: Mark Bovens en Anton Hemerijck (red.), *Het Verhaal van de Moraal: een empirisch onderzoek naar de sociale bedding van morele bindingen*. Amsterdam/Meppel, 1996, pp. 171-199.
- l. 'Political Data in 1995', in : Ruud Koole and Dick Katz (eds.), *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, December 1996 (met Richard S. Katz), pp. 259-268.
- m. 'Adelmond moet kiezen tussen Kamer en partij', in: *de Volkskrant*, 29 november 1996.

1995 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1995*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 28, no. 3/4, December 1995, pp. 261-516 (met Peter Mair).

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Les structures de sécurité européenne: les défis et les réponses', in: *Afers Internacionals*, no., 27 (1994, gepubliceerd in 1995), pp. 23-29
- c. 'Politieke partijen', in: J.Th.J. van den Berg, Th.L.Bellekom, H-M.Th.D. ten Napel en E.M. Peeters (red.), *Inleiding Staatskunde*, Deventer, Kluwer, 1995, pp. 157- 180. (bewerkte versie van 1991-d)
- d. 'Kamerlid en fractie in de parlementaire arena', in: J.Th.J. van den Berg, Th.L. Bellekom, H-M.Th.D. ten Napel en E.M. Peeters (red.), *Inleiding Staatskunde*, Deventer, Kluwer, 1995, pp. 291-308. (bewerkte versie van 1991-e)
- e. 'De internationale dimensie van het Nederlandse politieke bestel', in: J.Th.J. van den Berg, Th.L.Bellekom, H-M.Th.D. ten Napel en E.M. Peeters (red.), *Inleiding Staatskunde*, Deventer, Kluwer, 1995, pp. 549-571. (geheel herziene versie van 1991-f).
- f. 'Niet alles is de schuld van Felix Rottenberg', in: *de Volkskrant*, 10 maart 1995.
- g. 'Overheid moet betekenis van partijen honoreren', in: *NRC/Handelsblad*, 18 april 1995.
- h. 'De status van de statenverkiezingen', in: *Bestuursforum*, mei 1995, pp. 132-
- i. 'Pays-Bas: un atlantisme de plus en plus pragmatique', P. Buffotot (red.), *La défense en Europe: de la guerre du Golfe au conflit yougoslave*, Paris, 1985, pp. 121-129 (met Philip Everts).
- j. 'Political Data in 1994', in : Ruud Koole and Peter Mair (eds.), *Political Data Yearbook 1994*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 28, no. 3/4, December 1995, pp. 261-270. (met Peter Mair)
- k. 'De onmogelijke oppositie onder paars', in: *De Gelderlander*, 30 september 1995.
- l. 'Kleine partijen als ideologische context-verschaffers', in: *Afgestemd op ...*, 5/12, 1995, pp. 12-21.

- m. 'De nuttige fictie van het "primaat van de politiek"', in: *Politieke Partijen in de Toekomst*, conferentieverlag, Den Haag, 1995, pp. 34-38.

1994 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Political Data Yearbook 1994*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 25, no. 4, December 1994, pp. 221-460 (met Peter Mair).

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De kosten van de democratie', in : N.P.G.W.M. Kramer, E.H.T.M. Nijpels, B.M.J. Pauw en L. Tiddens (red.), *Politieke communicatie in Nederland: over campagnes, kandidaten en media*, 's Gravenhage, SDU, 1994, pp. 164 - 176.
- c. 'Politieke partijen en anti-politiek', in: G. Voerman (red.), *Politiek zonder partijen? Over de horizon van partijpolitiek*, Amsterdam, Het Spinhuis, 1994, pp. 7-22.
- d. 'El PvdA holandés: retrato de un partido socialdemócrata en crisis', in: José M. Maravall et al., *Los partidos socialistas en Europa*, Barcelona, ICPS, 1994, pp. 229-249.
- e. 'De moderne kaderpartij, een discussie', in: *Acta Politica*, jgr. XXIX, no. 2, april 1994, pp. 217-225 + pp. 232-233.
- f. 'Dutch Political Parties: Money and the Message', in: Herbert E. Alexander and Rei Shiratori (eds.), *Comparative Political Finance Among the Democracies*, Westview Press, 1994, pp. 115-131.
- g. 'Saaie campagnes en kritische verkiezingen', in: *Op weg naar het parlement: over vorm en inhoud van de politieke campagne*. Bundel symposium. Rotterdam, Erasmus Universiteit, 1994, pp. 27-29.
- h. 'The Vulnerability of the Modern Cadre Party in the Netherlands', in: Richard S. Katz & Peter Mair (red.), *How Parties Organize: Change and adaptation in Party Organizations in Western Democracies*, London, Sage, 1994, pp. 278-303.
- i. 'Lokale partijen kiezen massaal positie in het midden', in: *Binnenlands Bestuur*, 15 april 1994, pp. 26-31. (met Roeland Audenaerde)
- j. 'Het christen-democratisch tijdperk is ten einde', in: *Staatscourant*, 4 mei 1994, p. 2, 7; overgenomen in *Keesings Historisch Archief*, juni 1994.
- k. 'Geschiedenis en politiek: gebruik en misbruik van historische kennis', in: M. van Rooijen (red.), *Geschiedenis in de praktijk*, 's Gravenhage, SDU, 1994, pp. 26-43.
- l. 'Political Data in 1993', in : Ruud Koole and Peter Mair (eds.), *Political Data Yearbook 1994*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 25, no. 4, December 1994, pp. 221-229. (met Peter Mair)

columns

- m. vier columns over de kabinetsformatie in de GPD-pers, zomer 1994

1993 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.), *Political Data Yearbook 1993*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 24, no. 4, December 1993. (met Peter Mair)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Het wonderlijke ontstaan van het CDA', in *Socialisme & Democratie*, 1993, no. 1, pp. 6-15 (recensie-artikel).
- c. 'De PS op zoek naar een tegenstander', in: *Socialisme & Democratie*, 1993, no. 2, pp. 62-67 (recensie-artikel).
- d. 'De conservatieve verleiding: christen-democratische machtsvorming op Europees niveau', in: *Civis Mundi*, 32e jaargang, februari 1993, pp. 12-18 (met Hans-Martien ten Napel).
- e. 'De ondergang van de sociaal-democratie? De PvdA in vergelijkend en historisch perspectief', in: *Jaarboek 1992 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*,

- Groningen, 1993, pp. 73-98. [In iets geactualiseerde versie tevens verschenen in: *Socialisme en Democratie*, augustus 1993.]
- f. 'Het CDA als moderne kaderpartij', in: *CDA-Jaarboek 1993-1994*, Den Haag, 1993, pp. 52-64.
- g. 'The Specifics of Dutch Political Parties', in: *The Netherlands' Journal of Social Sciences*, Vol. 29., no. 2, December 1993, pp. 164- 182.
101. 'Political Data in 1992', in: Ruud Koole and Peter Mair (eds.), *Political Data Yearbook 1993*, special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 24, no. 4, December 1993. (met Peter Mair)

1992 *boeken/bundels/special issues*

- a. *De opkomst van de moderne kaderpartij: veranderende partijorganisatie in Nederland 1960-1990*. Utrecht, Aula/Het Spectrum, 1992, 462 pp. (dissertatie RU Leiden)
- b. (red.) *Political Data Yearbook 1992 [Volume I]* (Dordrecht, Kluwer, 1992), 201 pp. Special issue of the *European Journal of Political Research*, Vol. 22, no. 4, 1992. (met Peter Mair)

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Die Bedeutung von 'Vorwahlen' im politischen Leben der Niederlande', in: Heinrich Neisser und Fritz Plasser (eds.), *Vorwahlen und Kandidatennominierung im internationalen Vergleich*. Institut für angewandte Sozial- und Wirtschaftsforschung, Signum Verlag, 1992, pp. 41-51.
- d. 'The membership of political parties in European democracies 1960-1990' in: *European Journal of Political Research*, vol. 22, 1992, pp. 329-345 (met Richard S. Katz, Peter Mair et al.)
- e. 'Politieke partijen zijn kwetsbaar, maar onmisbaar', in: *Algemeen Dagblad*, 9 October 1992.
- f. 'The Netherlands', in: R.S. Katz en P. Mair (eds.), *Party Organisations in Western Democracies 1960-1990: A Data Handbook*. London, Sage, 1992, pp. 619-731. (met Hella van de Velde)
- g. 'De ontwikkeling van partijorganisaties in België en Nederland 1960-1990', in: *De Sociologische Gids*, jrg XXXIX (1992), nos. 5-6, pp. 324-345. (met Kris Deschouwer)
- h. 'Editors' Introduction' in: *European Journal of Political Research*, Vol. 22, no. 4, 1992, pp. 347-350.

1991 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.), *Inleiding Staatskunde*, Leiden, 1991, 512 pp. (met Th. L. Bellekom, M.A.P. Bovens, Th.G. Drupsteen, en M.E.C. van der Plas).
- b. *Waarborg van kwaliteit: rapport van de Commissie subsidiëring politieke partijen*, 's Gravenhage, 1991. (onder verantwoordelijkheid van de commissie als secretaris geconcipieerd en geschreven)

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Het einde van de partij?', in: *Politieke & sociale vorming*, vakblad voor maatschappijleer en vormingswerk, jaargang 22, februari 1991, pp. 22-23.
- d. 'Politieke partijen', in: *Inleiding Staatskunde*, Leiden 1991, pp. 151-173 (herziene en uitgebreide versie van 1986-j).
- e. 'Kamerlid en fractie in de parlementaire democratie', in: *Inleiding Staatskunde*, Leiden 1991, pp. 275-290.
- f. 'De internationale dimensie van het Nederlandse politieke bestel', in: *Inleiding Staatskunde*, Leiden, 1991, pp. 469-482.
- g. 'Herstel PvdA kan alleen met steun gewesten', in: *Lokaal bestuur*, mei 1991, pp. 6-10.

- h. 'De riante positie in het vermaledijde "midden": confessionele machtsvorming op nationaal niveau', in: P. Luykx en Hans Righart (red.), *Van de pastorie naar het torentje: een eeuw confessionele politiek*. 's Gravenhage, 1991, pp. 72-92. (met Hans-Martien ten Napel)
- i. 'La politique de défense aux Pays-Bas' in: P. Buffotot (red.), *Politiques de défense: le débat politique en Europe*. Speciaal nummer van *Arès*, Vol. XII, 1990-3 (gepubliceerd in 1991), pp. 119-126.
- j. 'Twee gezichten van de vrijheidsliefde: progressieve en conservatieve liberalen in de eerste helft van de twintigste eeuw', in: G. Voerman et al., *De vrijzinnig-democratische traditie. VDB tussen socialisme en liberalisme*. Amsterdam, 1991, pp. 32-53.

1990 boeken/bundels/special issues

- a. (red.), 'De veranderende rol van politieke partijen', speciaal nummer van *Beleid & Maatschappij*, jaargang XVII, januari/februari 1990. (met Joop van den Berg)

artikelen/hoofdstukken

- b. 'De permanente kritiek op politieke partijen', in: *Beleid en Maatschappij*, jaargang XVII, januari/februari 1990, pp. 2-10.
- c. 'Electoral competition in a segmented society: campaign strategies and the importance of elite perceptions', in: *European Journal of Political Research*, 18 (1990), pp. 51-69. (met Philip van Praag jr.)
- d. 'Bongers selectionistische democratie', in: *Socialisme en Democratie*, 90/1, pp. 26-28.
- e. 'Political Parties Going Dutch: Party Finance in the Netherlands', in: *Acta Politica*, 1990/1, pp. 37-65.
- f. 'De arme VVD: partijfinanciën in historisch perspectief', in: *Jaarboek 1989 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1990, pp. 60-72.
- g. 'The Netherlands', in: Juliet Lodge (ed.), *The 1989 Election of the European Parliament*, Hampshire/London, Macmillan Press Ltd., 1990, pp. 179-189.
- 71. 'De onmogelijk fusie tussen VVD en D66', in: *Namens*, jrg. 5, afl. 4, juli 1990, pp. 4-13.
- h. 'Politieke partijen tussen pretenties en praktijk', in: *Socialisme en Democratie*, 90/10, pp. 282-286.
- i. 'The Netherlands', in: T.T. Mackie (ed.), *Europe Votes 3: European Parliamentary Elections 1989*, Aldershot, Dartmouth, 1990, pp. 201-209. (het betreft hier slechts het presenteren van documentaire gegevens).
- j. 'La politique de défense aux Pays-Bas', in: Patrice Buffotot (red.), *L'Europe de la Défense*, La Garenne-Colombes (Frankrijk), Editions Européennes ERASME, 1990, pp. 143-153.
- k. 'Regionalisering kiesstelsel leidt tot oligarchietjes', in: *De Volkskrant*, 1 december 1990, p. 21. (met Monique Leijenaar)

1989 boeken/bundels/special issues

- a. (red.), *Jaarboek 1988 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 271 pp.
- b. (red.), *Van Bastille tot Binnenhof: de Franse Revolutie en haar invloed op de Nederlandse politieke partijen*, (Houten, Fibula), 199 pp.

artikelen/hoofdstukken

- c. 'De transformatie van de Nederlandse politieke partijen', in: *Jaarboek 1988 Documentatiecentrum Nederlandse politieke partijen*, pp. 198-223.
- d. 'Politieke partijen op de drempel van de jaren negentig', in: I. Hartman en H. Vlug (red.), *Tussen burgerschap en eigenbelang: participatie, legitimiteit en politieke vorming*

in de jaren '90, Leiden, Stichting Burgerschapskunde, 1989, pp 79-98. (gedeeltelijke herdruk nr. 1989-c)

- e. 'De doorwerking van Revolutie-ideeën. Introductie op een thema', in: R.A. Koole (red.), *Van Bastille tot Binnenhof: de Franse Revolutie en haar invloed op de Nederlandse politieke partijen*, pp. 9-14.
- f. 'Parlement vist achter het net', in: *NRC/Handelsblad*, 6 juli 1989.
- g. 'Stemmen is echt kiezen geworden', in: *FNV-magazine*, 26 augustus 1989, pp. 4-5.
- h. 'Het zal altijd blijven rommelen achter de brede rug van Lubbers', in: *De Groene Amsterdammer*, 23 augustus 1989, pp. 16-17. (enigszins geactualiseerde versie van 1986-g)
- i. 'De trage revolutie', in: *Intermediair*, 15 september 1989, pp. 53, 55. Bespreking van: Hans Daalder en Galen A. Irwin (eds.), *Politics in the Netherlands: how much change?*, London, 1989.
- j. 'The 'modesty' of Dutch party finance', in: H.E. Alexander (ed.), *Comparative Political Finance in the 1980s*, Cambridge, Cambridge University Press, 1989, pp. 200-219.

1988 boeken/bundels/special issues

- a. (red.), *Jaarboek 1987 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 178 pp.
- b. (red.), *Denkers over dilemma's*, met medewerking van H. Galjaard, C.J.M. Schuyt, Hk. Thierry, C.J. Weeda, J. Berting en C. van der Meer, (Amsterdam, Balans), 133 pp.
- c. *40 jaar Vrij en Verenigd: de geschiedenis van de VVD-partijorganisatie*, (Houten, De Haan), 227 pp. (met Paul Lucardie en Gerrit Voerman)

artikelen/hoofdstukken

- d. 'Het vergelijken van politieke partijen als organisaties' in *Jaarboek 1987 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 138-151.
- e. 'Morele dilemma's voor mens en samenleving', in: Ruud Koole (red.), *Denkers over dilemma's*, pp. 9-15.
- f. 'Overbevolkt centrum geen onderkomen voor liberalen', in: *Trouw*, 9 juni 1988, p. 11.
- g. 'De PPR uitgedaagd', in: *Radikale Notities*, jrg. 6, nr. 4, pp 6-8.
- h. 'Politieke partijen', algehele herziening hoofdstuk A1100 in: *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, onder redactie van prof. dr H. Daalder en prof.dr.mr. C.J.M. Schuyt.
- i. 'Interne partijdemocratie: een dynamisch terrein vol vraagtekens', in: *Namens*, jrg. 3, no. 7(nov.), pp. 5-12.
- j. 'Le débat politique sur la défense en Hollande', in: Patrice Buffotot (red.), *Annuaire Européenne de défense*, (Nanterre, Institut de Politique Internationale en Européenne), pp. 211-224.
- k. 'The Netherlands: the predominance of regionalism', in: M. Gallagher and M. Marsh (eds.), *Candidate Selection in Comparative Perspective: The secret garden of politics*, (London, Sage), pp. 190-209. (met Monique Leijenaar)
- l. 'Liberal Parties in the Netherlands', in: Emil J. Kirchner (ed.), *Liberal Parties in Western Europe* (Cambridge, Cambridge University Press), pp. 151-177. (met Hans Daalder)

1987 boeken/bundels/special issues

- a. (red.) *Jaarboek 1986 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 223 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Uiterste noodzaak en partijpolitieke eenwording: over het belang van interne partijverhoudingen bij coalitievorming", in: *Jaarboek 1986 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 99-117.
- c. 'Het parlementair stelsel onder vuur', in: *Spiegel Historiael*, jrg. 22, no. 2 (februari), p. 100. Boekbespreking van M. Joly, *Dialogo in de hel tussen Macchiavelli en Montesquieu over staatsmacht en democratie*, (Weesp, 1986).
- d. 'De voortdurende kritiek op de parlementaire democratie', in: *Spiegel Historiael*, jrg. 22, no. 5 (mei), pp. 228-236. Herdruk van 1986-d.
- e. 'Politieke partijen', tweede deel, in: *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, onder redactie van prof. dr H. Daalder en prof.dr.mr. C.J.M. Schuyt, hfst A1100, pp. 83-131.

1986 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1985 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 246 pp.
- b. (red.) *Binnenhof Binnenste Buiten; slagen en falen van de Nederlandse parlementaire democratie*, (Weesp, De Haan), 204 pp.

artikelen/hoofdstukken

- c. 'Het lidmaatschap van politieke partijen na 1945' in: *Jaarboek 1985 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 115-176. (met Gerrit Voerman)
- d. 'De voortdurende kritiek op de parlementaire democratie', in: R.A. Koole (red.), *Binnenhof Binnenste Buiten*, pp. 14-36.
- e. 'Verkiezingscampagnes: de personificatie en de professionalisering van de stemmenjacht', in: *Kleio*, no.3 (april), pp. 1-10. (met Gerrit Voerman)
- f. 'Visitekaartjes grote partijen anders dan de politieke werkelijkheid', in: *JASON, magazine voor internationale vraagstukken*, pp. 18-24.
- g. 'De broze metamorfose van het CDA', in: *Socialisme en Democratie*, no. 5, pp. 135-139.
- h. 'Het DNPP en de bestudering van politieke partijen', in: *Groniek*, no. 95, pp. 54-63.
- i. 'Politieke partijen', eerste deel, in: *Compendium voor Politiek en Samenleving in Nederland*, onder redactie van prof. dr H. Daalder en prof.dr.mr. C.J.M. Schuyt, hfst A1100, 83 pp.
- j. 'Politieke partijen', in: *Werkboek Staatskunde*, samengesteld door de vakgroepen politieke wetenschappen en staatsrechtelijke vakken van de Rijksuniversiteit Leiden, pp. 118-131.
- k. 'The Netherlands: Social Democrats and Security Policy', in: N. Orvik (red.), *Semialignment and Western Security*, (London, Croom Helm), pp. 108-147. (met Paul Lucardie)
- l. 'Les Sociaux-Démocrates hollandais et la politique de défense. Un cas (proto)typique de hollandisme?', in: H. Portelli et D. Hanley (red.), *Social-Démocratie et Défense en Europe*, (Nanterre, Institut de Politique Internationale en Européenne), pp. 11-40. (met Paul Lucardie)
- m. 'VVD gewoon een conservatieve partij', in: *de Volkskrant*, 16 juli, p. 7. (met Paul Lucardie)

1985 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1984 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 207 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Partijfinanciën en bedrijfsleven: de giften vanuit ondernemerskringen aan de Partij van de Vrijheid, 1946-1948', in: *Jaarboek 1984 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 108-125.
- c. 'Partijfinanciën: lessen voor Nederland uit de recente Westduitse praktijk?', in: *Beleid en Maatschappij*, no. 6 (juni), pp. 142-149.
- d. 'VDB en LSP in het interbellum', in: *Honderd jaar Liberale partijvorming 1885-1985*, themanummer *LEF*, jgr. 3, no. 11 (september), pp. 35-42.
- e. 'De Tweede Wereldoorlog', in: *Honderd jaar Liberale partijvorming 1885-1985*, themanummer *LEF*, jgr. 3, no. 11 (september), pp. 43-44.

1984 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1983 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, LXXXII + 182 pp.
- b. (red.) *Het belang van politieke partijen* (Groningen, Xenon), 182 pp.

artikelen/hoofdstukken

- c. 'De partij als stootblok tussen overheid en samenleving: politisering of democratisering van het Nederlandse buitenlandse beleid?', in R.A. Koole (red.), *Het belang van politieke partijen*, pp. 91-118. (Samen met R.B. Soetendorp)
- d. 'Recruterings van leiderschap binnen politieke partijen', in: *Beleid en Maatschappij*, 11, nr. 7/8 (juli/augustus), pp. 214-222.
- e. 'Les hésitations d'un fragile gouvernement de coalition prolongent le débat sur les euromissiles aux Pays-Bas', in: *Le Monde Diplomatique*, Août, p. 4.
- f. 'Voorkeurstemmen en de politieke praktijk', in: *Intermediair*, no. 33, 17 augustus, pp. 19, 21.

1983 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 254 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Het D'66-congres en de besluitvorming: beschouwing bij en letterlijke teksten van de 33ste Algemene Ledenvergadering van D'66, 17 en 17 juli 1982 te Amersfoort', in: *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 47-106.
- c. 'Partijprogramma's en buitenlands beleid: een vooronderzoek naar de ontwikkeling van de visies van politieke partijen op het Nederlandse buitenlandse beleid op basis van de verkiezingsprogramma's van KVP/CDA, PvdA en VVD', in: *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 161-195.
- d. 'Partijleden en campagnekosten: een aanvulling', in: *Jaarboek 1982 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 226-229.

1982 *boeken/bundels/special issues*

- a. (red.) *Jaarboek 1981 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, RU Groningen, 311 pp.

artikelen/hoofdstukken

- b. 'Politieke partijen: de leden en het geld', in: *Jaarboek 1981 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 1-95
- c. "'Ik heb m'n rode das maar thuis gelaten...": beschouwing bij en letterlijke tekst van het buitengewoon congres van de PvdA over de kabinetsformatie, 9 september 1981 te Utrecht', in: *Jaarboek 1981 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 188-245.

- d. 'Nederland' in: *Literatuurgids Eigentijdse Geschiedenis*, onder redactie van D.F.J. Bosscher e.a. (Utrecht, Het Spectrum), pp. 215-231.
- e. 'Ostrogorski en de partijendemocratie', in: *Intermediair*, nr. 48 (3 december), pp. 17, 19, 21.

1981 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'Pays-Bas: lutter contre le fatalisme', in: *Faire* (Paris), juillet/août, pp. 38-41.

1980 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'De KVP en het kompas Romme/Luns', in: *Jaarboek 1979 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1980, pp. 103-123.

1979 *artikelen/hoofdstukken*

- a. 'De financiële en personele situatie van Nederlandse politieke partijen - enkele data', in: *Jaarboek 1979 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, pp. 1-95.
